

บทคัดย่อ

174271

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการให้บริการทรัพยากรสารสนเทศ ศึกษางบประมาณ และต้นทุนต่อหัวนักศึกษาเป็นเวลาเฉพาะที่เป็นเงินงบประมาณแผ่นดินของสำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ และวิเคราะห์แนวโน้มงบประมาณและต้นทุนต่อหัวนักศึกษาสำหรับ 5 ปีข้างหน้า มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสำรวจและโปรแกรมสำเร็จรูป Excel ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ยและค่าสัมประสิทธิ์วิเคราะห์การถดถอยแบบเส้นตรง

ผลการวิจัยมีดังนี้

สำนักหอสมุดกลางมีรูปแบบการให้บริการทรัพยากรสารสนเทศ 3 ประเภทคือ

1) งานบริการทรัพยากรสารสนเทศ จำนวน 28 งาน 2) งานบริการสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลสำเร็จรูป CD-ROM จำนวน 9 ฐาน 3) งานบริการสืบค้นจากฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์แบบ Online จำนวน 10 ฐาน ซึ่งมีการบริการยืม-คืนแก่นักศึกษาเป็นวัสดุตีพิมพ์ อาทิ หนังสือทั่วไป วารสาร สิ่งพิมพ์รัฐบาล เป็นต้น และวัสดุไม่ตีพิมพ์คือ วัสดุสื่อโสตทัศนฯ อาทิ วิดิทัศน์ เทปดัด เป็นต้น โดยมีการให้บริการยืม-คืนทรัพยากรสารสนเทศตั้งแต่ปีการศึกษา 2542-2546 มีค่าเฉลี่ย 231,705 รายการ และมีบริการยืม-คืนหนังสือทั่วไปมากที่สุด รองลงมาคือ วิทยุทัศน์ฯ และน้อยที่สุดคือ หนังสืออ้างอิง ขณะเดียวกันสำนักหอสมุดกลางยังมีการจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศใหม่ในแต่ละปีจากเงินงบประมาณแผ่นดิน 4 ประเภทได้แก่ 1) หนังสือภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ 2) วารสารภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ 3) โสตทัศนวัสดุ 4) ฐานข้อมูล (ซีดีรอม) โดยปีงบประมาณ 2543 มีการใช้จ่ายเงินค่าวัสดุทรัพยากรสารสนเทศมากที่สุดจำนวน 10,283 รายการ และน้อยที่สุดปีงบประมาณ 2546 จำนวน 6,012 รายการ ส่วนราคาเฉลี่ยต่อหน่วยของทรัพยากรสารสนเทศ 4 ประเภท มีค่าเฉลี่ย 97,470 บาท ซึ่งมีฐานข้อมูล (ซีดีรอม) มีราคาเฉลี่ยต่อหน่วยมากที่สุด รองลงมาคือ วารสารภาษาไทยและต่างประเทศ และน้อยที่สุดคือ โสตทัศนวัสดุ จากการวิเคราะห์ความเพียงพอของจำนวนหนังสือที่มีอยู่ในสำนักหอสมุดกลางตั้งแต่ปีงบประมาณ 2542-2546 พบว่ายังต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาทุกปี โดยมีปีงบประมาณ 2543 มีหนังสือต่อ FTE น้อยที่สุดคือ 4.49 เล่มต่อคน แต่โดยภาพรวมแล้วมีหนังสือไม่น้อยกว่า 100,000 เล่ม ซึ่งจะไปตามเกณฑ์มาตรฐานห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

ผลการวิเคราะห์งบประมาณค่าใช้จ่ายจริงสำหรับงบดำเนินการของสำนักหอสมุดกลาง ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2542-2546 มีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี มีค่าเฉลี่ย 15,802,619 บาท โดยอันดับที่ 1 ได้แก่ ค่าวัสดุ อันดับที่ 2 ได้แก่ เงินเดือนและค่าจ้าง และอันดับที่ 3 ได้แก่ ค่าใช้สอย สำหรับ

174271

งบประมาณค่าใช้จ่ายจริงของวัสดุทรัพยากรสารสนเทศมีค่าเฉลี่ย 6,203,444 บาท โดยอันดับที่ 1 ได้แก่ วัสดุหนังสือ อันดับที่ 2 ได้แก่ วัสดุวารสาร และอันดับที่ 3 ได้แก่ วัสดุสื่อโสต จากการวิเคราะห์ต้นทุนต่อหัวนักศึกษาเต็มเวลาดังแต่ปี 2542-2546 มีแนวโน้มลดลงทุกปีมีค่าเฉลี่ย 1,541.39 บาทต่อคน และสำนักหอสมุดกลางมีต้นทุนต่อหัวนักศึกษาสำหรับค่าวัสดุทรัพยากรสารสนเทศมีค่าเฉลี่ย 603.00 บาทต่อคน โดยมีลำดับที่ 1-3 เช่นเดียวกัน

ผลการวิเคราะห์แนวโน้มเงินงบประมาณแผ่นดินและต้นทุนของสำนักหอสมุดกลางสำหรับ 5 ปีข้างหน้า (ปีงบประมาณ 2547-2551) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Excel วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการ FORECAST วิเคราะห์การถดถอยแบบเส้นตรง ซึ่งแนวโน้มเงินงบประมาณแผ่นดินใน 5 ปีข้างหน้ามีจำนวนสูงขึ้นทุกปี จากปี 2547 จำนวนเงิน 16,927,225 บาท จนถึงปีงบประมาณ 2551 จะมีจำนวนเงิน 18,801,570 บาท ส่วนผลการวิเคราะห์แนวโน้มต้นทุนต่อหัวนักศึกษาเต็มเวลาของสำนักหอสมุดกลางสำหรับ 5 ปีข้างหน้า (ปีงบประมาณ 2547-2551) มีอัตราส่วนลดลงทุกปีคือเมื่อปี 2547 มีต้นทุนต่อหัวนักศึกษาจำนวนเงิน 1,325.19 บาทต่อคน พอปีงบประมาณ 2551 จะมีต้นทุนต่อหัวนักศึกษาเหลือเพียง 1,026.34 บาทต่อคน

Abstract

174271

The purposes of this study were to investigate information resource services, budgets, capital for full time equivalent students (FTES) per capita of the Central Library, King Mongkut's Institute of Technology North Bangkok (KMITNB), to analyze and predict the tendency of the budget and the capital per capita in the next five years so that it could be used as a guideline for budget request planning and allotment. A survey form was used to collect the data. Arithmetic mean and linear coefficient regression was employed to analyze the data via Excel software.

It was found that the KMITNB Central Library offered 3 kinds of information resource services which were: 1) 28 information resources, 2) 8 CD-ROM databases, and 3) 10 online electronic databases. The printed materials for student loans included books, journals, and government documents, etc., while the non-printed on loan included video cassettes, tape cassettes, etc. Materials loaned during the academic years 1999 and 2003 were averaged at 231,705 items per year. Materials mostly borrowed were books, followed by undergraduates' theses. Reference books were loaned the least. Four kinds of new materials; namely, Thai and foreign language books, Thai and foreign language journals, audio-visual materials, and CD-ROM databases were purchased each year, using the allocated government budget. The study also revealed that the Central Library spent its money on buying materials the most in the fiscal year 2000 and the least in the year 2003. The number of items bought was 10,283 and 6,012 respectively. The average price of the four resources was 97,470 baht. The price of CD-ROM database per unit was the highest, followed by Thai and foreign language journals while that of the audio-visual materials was the lowest. The analysis of sufficiency of the book provision from the academic year 1999 to the year 2003 revealed that the number of books provided every year by KMITNB Central Library was lower than that of the higher education library standard. In the year 2000, the average number of materials was at 4.49 per student lower than that of the standard. However, the whole collection was more than 100,000, which complied with the standard.

Regarding the expenses of KMITNB Central Library under the operation budget, the analysis indicated that from year 1999 to year 2003, they tended to be higher every year. The average expense was 15,802,619 baht. The highest expense fell on materials, followed by salary

174271

and wages, and general expenditure. The average expense made from the material budget was 6,203,444 baht. Most money was spent on books, followed by on journals, and audio-visual materials. The analysis of per capita capital indicated a decline. The average per capita for the overall cost was 1,541.39 baht/student while that for the information resource was 603.01 baht/student. The amount of money spent on different materials was found at the same order.

According to the analysis of the tendency of the government budget to be allocated to the Central Library and the student per capita capital for the next five years (fiscal years 2004-2008), it could be predicted that the library would receive more budgets every year. The amount of 16,927,225 baht would be allocated in year 2004, and 18,801,570 for year 2008. With respect to the student per capita cost, the analysis manifested the decline in every year. In 2004, the per capita would be 1,325.19 baht / student while it would be down to 1,026.34 baht/student in the year 2008.